

Naš tedenski pregled

RESOLUCIJA

TRŽAŠKI DNEVNIK

Sporno uprašanje zobnih tehnikov

V zadnjih dneh je javnost v Trstu lahko svedela, kako se je odvijala vprašanja spora z zobnimi tehnikami, ki se desetletno opravljajo v Trstu protipostavno dentistični poklic.

Da bo tudi naša javnost poštena o tem vprašanju, se mi zdi uместno, da pojasnim, da pri nas še vedno nereseni in pereči spor med oblasno in zobnimi tehnikami, se preden govorim o sporu samem, naj pojasnim, da je zobno zdravstvo važna kirurška veja medicine, ki je po svojem razvoju glede na ohranitev in zdravljenje zobovja na področju zobne in estetske ortopedije (protetik) in je zlasti zaradi tega povečavala med splošnim zdravstvom in zobnimi obolenji vsaj tako važna, kot mnoge druge specialne stroke medicine. Povsem naravno je torej, če stoji danes zdravstvena oblast v vseh naših civiliziranih delih sveta na stališču, da sme zdraviti zobovje le zobni zdravnik, specialist, se pravi, da je iz izvrševanja poklica zobnega zdravnika, kakor za vse specialne medicinske stroke, potrebna splošna zdravniška izobrazba, ki jo dajejo v zdravstveni in specializirani zobozdravniški stroki. Zobno zdravstvo ali stomatologija pa je podedovala iz prejšnjega stoletja, to je iz časa, ko še ni bila ta specialna medicinska stroka tako razvijena, ko se ni bila raziskovala zveza zobovja z mnogimi splošnimi obolenji organizma, zakonite možnosti, da tudi ljudje brez splošne zdravniške izobrazbe opravljajo poklic zobnega zdravnika, če za to dosežejo pogoj, ki se imenuje pr. v Avstriji zakon iz leta 1892. Ta zakon je zahteval, da mora zobni tehnik po treh letih svojega poklica opravljati določeno število let delo asistenta pri zobnem zdravniku, specialistu, kakor lahko po izpitu prejme naziv dentista, ki mu daje pravico do samostojnega zdravljenja zobnih obolenj in še to z nekaterimi omejitvami.

Da bo problem še bolj jasn, naj povem, da obstajajo torej zobni zdravniki specialisti, in zobni zdravniki nespecialisti, ki jim splošna zdravniška usposobljenost in specialna zobozdravniška izobrazba dajejo pravico do zdravljenja ustrnih in zobnih obolenj in do vseh kirurških posegov v ustih bolnikov; dalje dentisti, ki jim zakon daje pravico do zdravljenja zobnih obolenj in omogoča jim pomožnih zdravstvenih poklice, kajti optik ne more nikdar postati okulist in ortoped kirurg, je vendar obstajala v zobnem zdravstvu ta možnost, da je gonca prejšnjega, oz. morda začeta tega stoletja, ita, ki je zavrnila možnost, da bi prav tako se odpravila ta možnost druge države, je v začetku tega stoletja. Toda po iz-

čevalo o usposobljenosti za dentistični poklic, mlajše pa naj bi obiskali prišla, da obiskujejo vsaj enoletni tečaj, teoretično in praktično, na stomatološkem oddelku bolnice v Trstu, kakor bi po prestatnem izpitu dokazali svoje znanje in prejele dovoljenje za izvrševanje dentističnega poklica. Ne gre, da bi ljudje, ki so desetletno usposobljeni, ker Italija ni hotela vsiti tega problema, sedaj obsojili na pogin in tudi ne gre, da bi brez nepotrebnega znanja opravljali odgovorni poklic dentista. Absolutni ljubljanski dentistične šole so po mojem mnenju usposobljeni in jih je soditi vsaki drugič, kot šumarje brez vsake strokovne priprave. Vsi drugi argumenti, če da igra pri reševanju problema zavist zdravnikov glavno vlogo, da je upravičeno delo zobnih tehnikov, kar imajo nižje honorarje in da s tem skrb za revne sloje prebivalstva in podobno, ne drži. Vprašanje je treba reševati samo s strokovnega vidika in je tak kriterij bo lahko zadostil pravični rešitvi tega mučnega vprašanja.

dr. HLAVATY

Z zadnje občinske seje v Dolini

Ko zmanjka podjetnemu županu Lovrihi dokazov, podpira svoje trditve z udarci pesti po mizi. Docela naravno je torej, da so se mnogim zanimivi naslopi samovoljnega župana upir in zaradi tega sploh ne prihajajo več na seje.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

V vročini je segel po tujem plašču

Bilo je 15. julija letos, se pravi v najhujši vročini, ko si je 55-letni Guido Letich iz Ul. Navali 1. začel moški plašč, bržčas ne zato, ker je prebral, marveč zato, da bi plašč prodal in prišel do nekaj stotakov. Nemara je računal tudi, da bo našel v žepih tujega plašča še kaj drugega, kar bi se dalo vnoviti in je zato izginil roko. Izginil je tatovski rok, skozi okno avstrijskega avtobusa, ki je parkirani pred hotelom Excelsior in je odplaval gospodski plašč ter ga potegnil k sebi, ko ga je nenadno prijateljsko potegnil po rami policijski agent in ga prišel motiti z neprijetnimi vprašanji.

Letich je pred sodiščem skesano priznal, da je vse res, kar pravi obtožnica. Zagovarjal se je s stisko in potrebo, ki pač človeka privede do tega, da se zna upreti skušnjavi. Ker pa sodniki takšnih izgovorov ne upoštevajo, bo moral sedeti 4 mesece in plačati 4000 lir globo.

Predsednik Ostoich, tožilec Amodeo, zapiskar Pivk. Zagovornik odv. Berton.

Isto sodišče je za zaprtimi vrati obravnavalo primer 47-letnega Luigi Benedetti, ki se je spoznal nad 11-letnim dekletom ter bil obsojen na 2 leti in 3 mesece zapora. Obtožbenica je zagovarjal odv. Antonini.

Nesreče na delu

Osebnih avtomobil je včeraj dopoldne v Ul. Rossetti pod 22-letno Silvano Paludan iz Ul. Revoltella 22. Suneč k sreči ni bil močan in je Paludanovi, ki se je kasneje oglašila v bolnici, povzročil le lahke poškodbe na desnem kolenu.

Med delom v tovarni ILVA je včeraj dopoldne prišel k gorečemu premogu v obraz 70-letnemu Feliceju Celantu iz Ul. Cavana 13. S prebilo in lahko opečenno spodnjo ustnico se Celanta prejeljal v splošno bolnico, kjer so ga pridržali na zdravljenju.

Osemnajstletni električar Serafin Sosic iz Opčin 588 se je včeraj opoldne ponesrečil med delom pri gradnji nove hiše v Ul. Franca. S kosom železa se Sosic ranil v levo stran prsi.

Prav tako se je s kosom železa poškodoval v barkovljarjem potoku 40 letni Pietro Galati iz Ul. Mirli 3. medtem ko je zatiskal stiskala pri cenovnih šablona. Galati je dobil odrgnine na levem komolcu, zaradi česar se bo moral zdraviti 8 dni.

Človeka preseneti, ko vidi, da se iz Trsta večkrat uvažajo zdravilne čevle kamilice, ki jih je v Istri v večji množini dovil ob krajih njiv in po njivah. Tu rasejo kar same in bi ne bilo treba nič drugega kot pobirati in posušiti v senci, kar ni nobena težava ob taki vročini kot je letos. Samo se pomenu, pa se ne vidimo tega. Prav bi bilo če bi množična organizacija SIAU včasih izrekla kakšno besedo tudi o tem važnem vprašanju in pooblašila svoje članke o koristnosti pridelanja zdravilnih želišč, katerih v Istri ne manjka.

Kmečke delovne zadruge bo do prejele za blago, ki ga bodo oddale državnim podjetjem v Istrskem okrožju ali v Jugoslaviji 30 odstotkov zasluga, ki v bonih, s katerimi bodo imele možnost nakupa katerega koli blaga s 65 odstotki popusta. Če bodo zadruge prodale blago državnim podjetjem v Jugoslaviji, bodo lahko tam dvignile bone in jih tudi izkoristile. Prav tako bodo lahko dobile v Jugoslaviji potrdilo, da so blago prodale, ter dvignile bone v naši coni in jih tukaj izkoristile.

Danes gostuje v Smarjah v dvorani združnega doma prosvetno društvo »Slavnik« s Klanca pri Kozini z izbranim kulturnim sporedom.

Prosvetno društvo »Zvezda« iz Celarije se je začelo s pripravo na letošnji slovenski kulturni, ki bo v oktobru. Pevski zbor, ki ima 32 članov je začel z vajami.

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

PREDVOLIVNI SESTANEK V VELIKEM REPNU

Nujnost enotnega nastopa vseh poštenih in zavednih Slovencev

Tudi repnaborske občane je zajelo predvolilno ozračje; razvija se živahna diskusija med skupinami vaščanov, v družinskem krogu vedno bolj pogosto potekajo razgovori okrog vprašanja, kako naj se nastopa na letošnjih volitvah. Nedvomno je, da pri vsem tem prevladuje v splošnem misel, da je treba ob teh volitvah postaviti trdne temelje enotnosti vseh poštenih mislečih občanov in iskrenih pristaev borbe za nacionalne pravice Slovencev in za njih gospodarski obstanek.

Po kratkih uvodnih besedah predstavnikov Osvobodilne fronte se je razvila nadvse važna diskusija, skozi katero se je pretakala osnovna misel, kako dokončno odstraniti nesoglasja, ki so imela 1949. za posledico delitev občanov v tri volilne skupine; ustvariti nadalje pogoje za enoten nastop vseh poštenih pristaev obrambe Svobodnega tržaškega ozemlja, ki nečjejo povratka Italije v naše kraje in vseh onih, ki se iskreno borijo za nacionalne pravice, gospodarski in kulturni napredek tržaških Slovencev.

Da bi prišlo do tega, so prisotni predlagali večje število ljudi za enotno kandidatsko listo. Seveda so pri tem temeljito pretresali dobre in slabe strani predlaganih, kajti prisotni so bili mnjenja, da morajo

biti občinski svetovalci ljudje, ki bodo deležni zaupanja vseh občanov in ki bodo znali pravilno usmerjati gospodarstvo občine, skrbeti za socialni in gospodarski napredek prebivalstva in braniti naše narodne pravice.

Ob zaključku so prisotni sklenili, da bodo o tej izmenjavi misli seznanili občane z osebnimi stiki ter da se bodo še medsebojno posvetovali za dokončno sestavo liste in volilnega programa.

ITALIJANSKI MINISTRSKI SVET

Nove obljube tržaškim volilcem

Sodeč po pisanju italijanskega režimskega tiska, namerava ministrski svet odobriti zakonski načrt v prilog tržaškemu državnemu namestecem, ki naj bi zlasti nenastavljenemu obseju zajamčilo pravice državnega uslužbenca tudi za čas službovanja v Trstu. Načrt naj bi nadajale zajel tudi vse pripravničke, ki so jih državne ustanove v naši coni sprejele v službo po 15. septembra 1947.

Najzanimivejša pa je dejstvo, da obeta načrt priznanje službenih dohodu tudi vsem dosedanjim uslužbenecem zaveznike voljaške uprave, se pravi, pripadnikom civilne policije, finance itd. ter že v naprej jamči ponovno sprejetje v državno službo.

Zaskrbljenost, krščanske demokracije in ostalih italijanskih strank, ki se zlepa in zgrda trudi, potegne Trst znova v Italijo, a se boje z volilnim porazom za vselej zaprati možnost, postaja iz dneva v dan nainevista. Čim se tržaška javnost razburi zaradi te ali ene krivice (in koliko je teht), ki ji jo je prizadela madžarska triada, bomo čez nekaj dni prav gotovo našli v listih masne naslove o novem ukrepu italijanske vlade, ki bo kričelo krivico popravil ali celo odpravil.

Včeraj na pr. so nam objavili vrnitev dveh starih bark na račun odplajenega tržaškega brodarja, danes zagotavljajo službo vsem onim, ki bi morda prav zaradi službe volili nasprotno stranko, jutri pa...

No, jutri bi bilo mogoče predložiti italijanskemu ministrskemu svetu v odobritev načrt, na podlagi katerega bo vsem mladim Tržčanom zagotovljeno, da jim v primeru priključitve ne bo nujno nositi vojaške suknje. Glede na gornje obete uslužbenecem zaveznike voljaške uprave, bi moral načrt te posebej omenjati, potem ko je znano, da so v Italiji tudi državni nameščenci podvrženi vojaški službi.

Končno so to zavržali samo

Urniki trgovin 15. avgusta

V sredo 15. avgusta bodo zaprte vse trgovine, trgi zeljavne in rib. Mlekarne bodo odprte od 7. do 12. ure, cvetličarne od 7. do 12. ur. Brivnice bodo zaprte ves dan 15. in 16. avgusta.

Sporod dvodnevnega izketa na Koroško

Za tork 14. in sredo 15. t.m. je Zveza slovenskega štampa razpisala izlet na Koroško, za katerega se je prijavilo približno osesdeset izletnikov, s slednjim programom: odhod z avtobusom s Travnika v tork 14. ob 2.30 zjutraj. Prihod v Celovec okrog 8. ur. Sicer si bodo izletniki skupno ali posamezno ogledali mesto. Iz Celovca bodo odpotovali ob 14. uri in sicer izpred potniškega urada (Reisebüro) in se odpravili k vojvodskemu prestolju na Gosposvetskem jeziru. Pot bodo nadaljevali mimo gradu Ojstrovica, preko Mostiča v Velikovec, kjer si bodo ogledali skupni grob padlih partizanov in spomenik. Nato bodo obiskali Klopinski jezero in se vrnejo v Celovec. Nekateri bodo prenočili v Celovcu, drugi pa v Borovljah. Dne 15. ob 7. uri bo zajtrk. Po zajtrku si bodo ogledali grad Humberg pri Celovcu. Pot bodo nadaljevali vzhod Vrskega jezera in se vrnejo v Celovec. Vozila bodo v Celovcu prišli ob 12. uri. Vozila bodo v Celovcu prišli ob 12. uri.

Še naj zalije le toča naj izostane

Priljubljenost se je, kakor da bo deževalo čez dneve in da bo letošnje vročine konec. Zadržanje dni je bilo prav neznosno pojava, pa se ne vidimo tega. Prav bi bilo če bi množična organizacija SIAU včasih izrekla kakšno besedo tudi o tem važnem vprašanju in pooblašila svoje članke o koristnosti pridelanja zdravilnih želišč, katerih v Istri ne manjka.

Kmečke delovne zadruge bo do prejele za blago, ki ga bodo oddale državnim podjetjem v Istrskem okrožju ali v Jugoslaviji 30 odstotkov zasluga, ki v bonih, s katerimi bodo imele možnost nakupa katerega koli blaga s 65 odstotki popusta. Če bodo zadruge prodale blago državnim podjetjem v Jugoslaviji, bodo lahko tam dvignile bone in jih tudi izkoristile. Prav tako bodo lahko dobile v Jugoslaviji potrdilo, da so blago prodale, ter dvignile bone v naši coni in jih tukaj izkoristile.

Danes gostuje v Smarjah v dvorani združnega doma prosvetno društvo »Slavnik« s Klanca pri Kozini z izbranim kulturnim sporedom.

Prosvetno društvo »Zvezda« iz Celarije se je začelo s pripravo na letošnji slovenski kulturni, ki bo v oktobru. Pevski zbor, ki ima 32 članov je začel z vajami.

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

Dr. HLAVATY

KOLENDAR

OBJAVE - MALI OGLASI

Nedelja 12. avgusta
Klara, Dobrogoj
Sonce vzhaja ob 5.00, zaton ob 19.30, polnoč dana 14.19, Luna vzhaja ob 15.58, zaton ob 23.50.
Jutri, ponedelje 13. avgusta
Hipolit, Davola

PROSVETNA DRUŠTVA

Prosvetno društvo »Slavnik« Skupenstvo javlja, da bo redna odborova seja jutri v ponedeljek ob 20.30 uri v društvenih prostorih kot navadno.

DAROVNI IN PRISPEVKI

V počastitev spomina strica Angela daruje D. K. 1.500 lir za Kulturni dom.

Ob drugi obletnici naše drage prarane umrle Milke darujejo za Dijaško Matico: Družina Silvester Pregarc 500, Sonja in Just Colica 500, Zdravko Pregarc 500 lir.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 11. avgusta se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo je 5 oseb, poroki sta bili 2.

Poroke: zemljemec Kurt Kordorier in zdravniška pomočnica Elida Vouch, natakari Mario Degrazi in gospodinja Ljilja Ferneli.

Umrli: 69-letna Irma Fuch por. Chiana, 39-letni Bruno Carboni, 7-letna Ana Benedetti por. Baccini, 73-letni Karel Sancin, 33-letna Evgenija Golejevski por. Radic.

STRELSKE VAJE EDINIC TRUST

Čete TRUST bodo imele strelske vaje na spodaj navedenih streliščih ob navedenem dnevu in času:

strelšče za puške na Bazovici: od 14. do 15. avgusta dnevno od 7.00 do 18.00 ure;

strelšče na Opčinah: 17. avgusta od 7.00 do 18.00 ure;

strelšče za puške v Malem Repnu: 14. avgusta od 16.00 do 23.00 ure;

obmoške strelšče v Sesljanu: od 13. do 18. avgusta dnevno od 7.00 do 18.00 ure.

SPREMEMBA MEJA OBČINE ZGONIK

ZVU je smatrala za potrebno da spremeni mejo Občine Zgonik. V ta namen je izdala ukaz št. 134, ki določa vključitev delov Krajne vasi in Dutovelj v občino Zgonik.

UKAZA STEV. 380 - 1947 OMEJITEV

Z namenom, da omeji ukaz št. 380 iz maja 1947, ki vsebuje določbo o blagu uvoženem podlagi varščine (kavcije), je ZVU izdala ukaz št. 132, s katerim preneha dne 31. julija 1951 veljavnost imenovanega ukaza št. 380 iz maja 1947.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Al Cedro, Trg Oberdan 2; Piccola, Ul. Oriani 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Harabaglia, Barakovič in Nicolli v Sjednju.

Izzrebane loterijske številke

BARI	24	6	21	50	38
CAGLIARI	41	20	74	66	32
FIRENZE	23	68	50	13	12
GENOVA	40	8	49	48	14
MILANO	46	22	17	54	72
NAPOLI	35	37	14	8	10
PAERMO	39	47	39	89	80
ROMA	63	13	36	41	40
TORINO	72	79	52	3	2
VENEZIA	74	60	66	53	43

KINO NA OPČINAH

Predvaja danes v NEDELJO z začetkom ob 16. uri izredni barvarni film

„Don Juan in njegove pustolovščine“

V glavni vlogi ERROL FLYNN v družbi svetovno znanih lepih igralc.

Ob 20. uri se nadaljuje predstava na velikem, hladnem in senčnatem dvorišču na prostem.

Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo LRS

razpisuje vpis v dvoletno šolo za medicinske tehnike in rentgenske pomočnike. — Pogoj za sprejem je: dovršeni 8 razred gimnazije z vsajim tečajnim izpitom.

Kandidati naj vložijo do 20. avgusta 1951 prošnje na spletni na Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo, odsek za strokovno šolstvo, priloge narj rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in življenjepis. — Prošnje morajo biti kolekovane z Din 10.—, priloge pa z Din 5.—

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V gorški mestni občini je bilo ob 6. do 12. avgusta t. l. 13 rojstev, 8 primerov smrti, 9 vknjiženih porok in 7 porok.

Rojstva: Cozzi Patricia, Batti Faian, Vogar Antonio, Pigo Aleksander, Straga Rosana, Kovac Guerino, Marassi Katarina, Scaramuzza Klavdija, Tomadin Pavel, Cergna Donatella, Kosić Anamarija, Marizza Marija in Peter Fabricija.

Smrti: Bileta gospodinja Luazzato por. Pinausi Rika, 75-letni upokojenec Marussi Franc, 69-letni zasebnik Mazzolini Rudolf, 51-letni šofer Ignazio Jozef, 53-letni mehanik Virginio Evgen, 51-letni uradnik Gregori Fioravante, 10-mesečen star Pertini Analiza, 86-letni kovač Giorgi Jožef.

Vknjižene poroke: stavlbeni mojster Rosjan Jožef in gospodinja Mislej Ljudmila, modelist Batti Rudolf in gospodinja Pilitico Renata, uradnik Clavide Ivan in gospodinja Serra Lidija, telefonist Susterini Ivan in gospodinja Crugliano Lilijana, agent policije Tomasetti Lavren in šivilja Gressani Giona, zidar Godeas Ivan in hišna pomočnica Eilidia, razpisovalca De Simona Paskali in učiteljica Culot Lucijana, uradnik Miniacco Vergil in gospodinja Gueli Marija, silničar Pagotto August in šivilja Romanese Sara.

Poroke: pomožni sluga Karlovin Karel in gospodinja Bastiani Ena, zidar Colandrea Anton in tkaika Biaz Elvira, agent policije Auteri Vincenc in gospodinja Tozzato Elid, električar Blason Marjan in tkaika Palumbo Marija, uradnik Pellegrini Ferruccio in gospodinja Degano Noemi, električar Kaffel Albert in šivilja Kolenc Stefanija, agent policije Patrechia Bruno in uradnica Ferrogia Erminija.

Trčenje dveh vozil brez žrtv

Prometna nesreča, ki se je včeraj zvečer dogodila na vogalu Ul. Mameli, je bila kriva premahana pajzlovit voznik, Avtomobil 1100 Fiat z evidenčnim tablico GO 4431, ki ga je vozil 24-letni Kovačič Marjan iz Ul. Boschetto 6 po Ul. Mameli, je nenadoma presegel na vogalu pot nekaj avtomobil, ki je drvel z vso silo po Korzu proti Ul. sv. Ivana. Pri neizogibnem sunku sta oba avtomobila bila močno poškodovana, medtem ko sta Kovačič in voznik drugega avtomobila, 29-letni Franca Kinbey iz Ul. Colombo, usla nesreči brez poškodb, Na

Objave

Celotno bolnišnično osebje (bolničarke in bolničarji) je naproseno, naj se zgleda na občinski higienski uradu v pristojni ulici, 7. v uradni urah. S seboj naj prinese oblačila spritevala, ki so potrebna za ureditev seznamov pomožnih poklicev.

Trčenje dveh vozil brez žrtv

Prometna nesreča, ki se je včeraj zvečer dogodila na vogalu Ul. Mameli, je bila kriva premahana pajzlovit voznik, Avtomobil 1100 Fiat z evidenčnim tablico GO 4431, ki ga je vozil 24-letni Kovačič Marjan iz Ul. Boschetto 6 po Ul. Mameli, je nenadoma presegel na vogalu pot nekaj avtomobil, ki je drvel z vso silo po Korzu proti Ul. sv. Ivana. Pri neizogibnem sunku sta oba avtomobila bila močno poškodovana, medtem ko sta Kovačič in voznik drugega avtomobila, 29-letni Franca Kinbey iz Ul. Colombo, usla nesreči brez poškodb, Na

Poslovanje trgovin za praznike

Zveza trgovcev za gorisko pokrajino obvešča se zainteresirane trgovce, da se bodo o priliki praznikov morale držati

IV. okraj organizira dvodnevno izlet v Kanal ob Soči 25. in 26. avgusta. Vpisovanja na sedeži OF v Sjednju in pri Jakopiču, dvoposrednik »Palestina«, vsak dan do 13. avgusta.

Okrajni OF odbor Nabrala vabi vse otroke oziroma roditelje, ki so bili v prvi izmen otroških kolonijah, da se prijavijo na »Palestina«, vsak dan do 13. avgusta.

Dne 10. t. m. je za vsa zatisnil oči naš dragi

Karel Sancin

Zalostno vest javljajo da žena, sin, hčerke, zetje in vnuki.

Pogreb bo danes v nedeljo t. m. ob 12. uri iz hiše št. 1, Pane Bianco 54, Sjednju. Trst 12. avgusta 1951.

ADEX-IZLETI

Na zagrebški velesojem

ki se vrši od 15. do 30. septembra 1951.

Vpisovanje pri Adria-Express od 1. avgusta naprej.

Mizarji podjetniki kmetovalci!

me, nudi najugodnejše

GALEA TRST

viale Summa, Tel. 904

GALEA TRST

viale Summa, Tel. 904

GALEA TRST

viale Summa, Tel. 904

GALEA TRST

viale Summa, Tel. 904

GALEA TRST

TEŽKA POT v Moskvo...

CHURCHILL JE MORAL POVEDATI STALINU, DA SO ANGLIJA IN ZDA OPUSTILE NAČRT ZA INVAZIJU V FRANCIJO LETA 1942 IN SE ODLOČILE ZA DRUGO FRONTO V ITALIJI

Churchill je bil prve dni avgusta 1942 v Kairu, kjer se je dogovoril za sestanek s Stalinom v Moskvi in 10. avgusta je odpoval v letalno čez Kurdistana najprej v Teheran. V njegovem spremljevalcu so bili Averell Harriman, Rooseveltov osebni zaupnik, gen. Wavell, ki je znal ruski, letalski maršal Tedder in Čadogan, podtajnik v Foreign Office. Zjutraj 12. avgusta je Churchill nadaljeval pot. Ta pot ni bila prijetna. Stalinu je moral odkrito povedati da v l. 1942 ni mogel misliti na to, da bi Vel. Britanija in ZDA postavile drugo fronto, kakor je Sovjetska zveza pričakovala.

Še isti večer se je Churchill sestel s Stalinom; to je bilo njegovo prvo srečanje z evropskim revolucionarnim voditeljem, kakor pravi v zadnji knjigi svojih spominov, nato nadaljuje: »Tako sem načel vprašanje druge fronte. Ko je bil Molotov v Londonu sem ga obvestil, da preučujemo načrte za diverzivni sunek v Francijo. Toda dejal sem odločno, da se ne moremo obvezati, da bomo izvedli to akcijo v l. 1942, zlasti ki je zaradi podnebnih prilik september zadnji ugodni mesec za takšno vojniško operacijo. Pač pa se ZDA in Vel. Britanija pri-

more sprejeti mojih argumentov.

Razgovor sem napeljal na bombardiranje Nemčije. Stalin je v tem vprašanju soglašal z nami in je podčrtal, da vpliva bombardiranje na množico nemškega ljudstva in da je zato zelo važno. V tem trenutku sem razložil na mizo zemljevid Sredozemlja in Stalin je poudaril podobenstvi načrta angleško-ameriške invazije v Maroko in Alžir ter ofenzive pri El Alameinu, s katero smo se odločili prepovedati Nemce in Italijane za afriškega kontinenta, nato vrediti na Sicilijo ter tako ustvariti drugo fronto od juga. V l. 1943 pa bi pričeli še z invazijo v Francijo. Tako bi Hitler prisiljen poslati pomoč z vzhodne fronte, celotna operacija bi vplivala na vse države južne Evrope, zlasti pa na Turčijo.

Stalin je razumel strateške prednosti te operacije in je dejal: »S tem boste prišli Rommla za hrbtom, ustrašili boste Španijo, povzročili spopade med Nemci in Francozi v Franciji in končno bo Italija občutila vso trdoto vojne. Od svoje strani sem dodal še peti uspeh: Nemčeno bomo prilihi po Sredozemlju in lahko prišli na pomoč SZ v Črni morji ali pa na Kavkazu.

Stalin je kazal vedno večje zanimanje za moje poročilo in je rekel, da se mu zdi operacija dobro zamišljena. Ko sem ga prosil za strogo tajnost o vsem, kar sem mu zaupal, me je dobre volje zakrkljal: »Upam, da angleški tisk ne bo napravil nobene indiskrecije.«

Ta razgovor s Stalinom je trajal 4 ure. Naslednji dan smo se sestali z njim in Molotovom. Stalin, ki se je medtem gotovo posvetoval z generali, mi je izročil spomenc, kjer je navedel vse ugovore proti mojemu sklopu. Na našim bodočim načrtom. Dve uri nam je samo četilo, da smo se vedno preveč bali Nemcev, ko pa jih bomo enkrat preizkusili v borbi, kar so storiili to Rusi, bomo videli, da tudi borba z Nemci ni težka. Nam in Američanom je med drugim še ostalo, da SZ nimamo poslabšati obiljnih dobav, našel je ponovno vprašanje invazije v Francijo in naravnost v osrčnem tonu nas je povabil na večerjo.

Vabilo sem sprejel, toda Stalin sem dejal, da odpotujem drugo jutro. Stalin ni pričakoval te odločitve in me je skoro zakrkljal prosil, naj odločim pojovalje. Odvnlm sem mu, da bi ostal v Moskvi, če bi s tem koristili stvari, da pa ne vidim v njegovem zastržanju nič tovaršijskega, čeprav se trudimo, da bi pomagali SZ. Seže po teh odkritih besedah, glede katerih je Stalin pripomnil, da mu je moj ton všeč, je postal Stalin prijetnejši.

Še isti večer smo imeli poslovnino večerjo v Kremliju. Stalin je bil z menoj zelo prijazen in me je pripovedoval, da so Angliji l. 1915 bitko pri Dardanellah že dobili in da so se Nemci in Turki nameravali že umakniti, toda zaradi slabše obveščevalne službe Angliji tega niso vedeli in so borbo opustili. Vse to seveda ni res in me je Stalin hotel samo potegniti, ker je vedel, da sem dal kaj poudariti za akcijo v Dardanellah.

Večer pred odhodom sem se razgovarjal zopet s Stalinom. Zagotovil mi je, da Nemci ne bodo zavzeli Bakuja, ki ga brani 25 divizij in da Kavkaza ne bodo prekrakali. Hkrati je dodal, da kroži glas, da bodo Turki napadli SZ. Zagotovil sem ga, da ta nevarnost ne obstaja, da hočejo Turki ostati izven vojne in da se ne bodo nikdar postavili proti Angliji. Tega sporočila je bil Stalin vesel.

Po končanem razgovoru sem se še poslovil, toda Stalin me je pregovoril, da sem šel z njim v njegovo stanovanje, kamor je prišel še Molotov, o katerem je izjavilo, da: »Edina dobro stran Molotova je ta, da zna dobro piti.«

Ura je bila skoro tri zjutraj, ko sem se ločil od Stalina za red prijateljsko. Kmalu po peti uri pa smo bili že na letališču, od koder smo zleteli nazaj proti Teheranu.

Medtem ko se v Kaesongu delegati OZN in Sev. Koreje pogajajo za mir in novo demarkacijsko črto, demonstrirajo v Seulu proti zopetni meji na 38. vzporedniku in za združeno Korejo.

FRANCOVA ŠPANILJA celo katoliška cerkev se odmika od režima - Kot v vojni, popuša Franco tudi danes - Ponuja ZDA oporišča, da bi dobil gospodarsko pomoč. Nasprotna med zavezniki

Notranji in zunanji razvoj Španije je vzbudil v zadnjem času zanimanje vsega sveta: mislimo da stavek in demokracije in na pomoč ZDA vrniti Španijo v zapadni obrambni sistem.

Franco je pač v dilemi: njegov režim predstavlja le še preprosto obliko vojaške in gospodarske diktature, njegova stranka je postala navadna družba za organiziranje sporilnih prireditelj, poimenuje bi-lomli in sindikati, ki so bili nekoč ogroženi njegove slankovske države, ne pomenijo danes nič. Celotna katoliška cerkev, ki jo je režim tako gostil, se odmika od njega in šče neposredne stike z ljudstvom.

Neizrazite množice ljudstva živijo samo v družini in razvedrilo so mu bikoborbe in cerkvene procesije. O opoziciji proti režimu je težko govoriti: gotovo je, da so na skrivaj poročila deželci in levčarski elementi kmalov ter izbraknec, javno na nastopajo monarhisti. Značilno je, da je v Barceloni pomembno zvišanje tramvajске voznine povzročilo pravi upor. Ljudstvo je boljko na tvevalo stare tarife. To je bila eksplozivna množica proti ne-sposobnosti uprave in nevzdržnim gospodarskim razmeram.

Toda, če so življenjske ne-prijetnosti v mestih, kaj se le na deželah. Morda dobijo znotraj in industrijskih strojev. Na-zadovanje proizvodnje je po-vzročilo, da so poskočile ce-ne, padel pa je zaslužek.

Vsemu temu ni kriva toliko

revščina zemlje, izolacija od inozemstva, grabežljivost delo-dajalca, kot pa nesposobnost u-prave, ki je vrh vsega do kosi korupta. Zato ni čudno, da so ne samo delavci in majni kmet-je, ampak tudi srednji sloji obu-pani. Kljub temu, da je Fran-co režim nekoliko izboljšal ce-ste, zgradil nove vodovode, iz-vrnil pozgodovanje, je na sploš-no gospodarski položaj Španije zelo slab.

V tej stiski je začel iskati Franco ameriško pomoč. Na dan obletnice začetka držav-ljanske vojne je rekonstruiral vlado. Predsedem je izločil iz je ministra za trgovino in in-dustrijo, ki je odgovoren za katastrofalno stanje španskega gospodarstva in proti kateremu je usmerjena vsa nevolja ljudstva. V vlado so vstopili nekateri monarhisti.

Vzrok, da je Franco ravno v tem času rekonstruiral vlado je bil, ker je vzel v roke vojniški aparat, ki je bil pod nadzorstvom ameriških vojsk. Franco je rekel, da je v ZDA navezal stike in pričel pogajanja za gospodarsko pomoč. Se-veda bo moral odstopiti za to letalsko in pomorsko oporišča na Balesarij ter podobno. Vse to je v zvezi z obiski, ki jih je imel v Španiji ameriški ad-miral Sherman.

V tem trenutku nastopijo zo-pet nesoglasja med angleškimi in ameriškim stališčem, ki pa ne datirajo od danes, marveč segajo nazaj v vojno dobo. Nekdanji ameriški zunanji mi-nister Cordell Hull je napisal v svojih spominih o Španiji sledeče:

»Španija je bila ideološko po-vezana z Osejo; kljub temu je ameriška politika stremela za tem, da ostane Španija nevtral-na, da si zagotovimo strateški

material in s tem preprečimo, da bi prišel v roke sovražni-kov. ZDA so bile pripravljene dati Španiji v zameno važne proizvode, kot n. pr. petroleje. Po dolgem pogajanju in večkrat-ostri polemiki med nami in Vel. Britanijo ter z odobrenjem ame-riškega in angleškega general-nega štaba smo prišli l. 1943 po zmagi v Afriki do naslednjih predlogov:

Francova prava družba.

ZDA bi dobavile Španiji ben-zin za njeno civilno letalstvo, ki bi ga Španci morali pre-peljati iz Nizozemske Indije z lastnimi ladnjami. Uporabo ben-zina bi nadzirali zavezniki. Nemci in Italijani ne bi smeli imeti vpliva na špansko civilno letalstvo. Hkrati smo zahtevali, da smejo ameriška civilna le-tala pristajati v Španiji.

Glede bencina smo se dogo-vorili tako, da ga bomo dajali vsake tri mesece sto lišev ton. Čeprav ga je zahtevala Španija mnogo več. Ko se je tudi naš poslanik zavzel za to, da do-

volimo večjo količino bencina in pri tem poudarjal važnost Španije za potek vojne, sem ga opozoril, naj upošteva ameriško javno mnenje, ki je proti te-mu, da bi dajali Španiji še ta-ko majhno količino bencina. Poleg tega je bilo v našem in-teresu, da dobavimo Španiji minimum bencina in s tem hkrati preprečimo, da bi se o-koristile z njim države osi.

Francova prava družba.

Nasprotovanje ameriške jav-no-sti je izviralo iz tega, ker je pomankanje bencina vladalo celo v ZDA. Američani pa niso hoteli upoštevati, da oni s tem, če si pripeljejo Španci petroleje iz nizozemske Indije, iz lastni-mi ladnjami ne bodo prav nič oškodovani. Ameriške množice niso pomislile tudi tega, da bi bilo za zaveznike zelo važno, če bi za protislovje dosegli volframa, ki ga je Nemčija ta-ko potrebvala za proizvodnjo trškega jekla.

Dalje smo zahtevali od špan-ske vlade, da mora odstraniti nemške agente iz Tangerja, iz-pustiti italijanske ladje (italijai zamre med tem sklenila sprejeto volframe z ruske fronte.

Toda Španija ni hotela zni-žati izvoza volframa v Nemčijo, zaradi česar smo ji v januarju 1944 ustavili dobavo bencina. To ni bilo po volji Angležem, ki so uvažali iz Španije zlasti živež. Zato so bili proti ostrim akcijam ter po priporočilu ko-literno volframa.

Posredoval je celo Roosevelt, ki je sporočil Churchill, da bi z odločnim nastopom obeh vlad gotovo dosegli, da bi Španija prepovedala vsak izvoz volfra-ma v Nemčijo, ki je bila gle-de na krivino v veliki zažali. Z angleško vlado smo si pre-prijeli v Nemčijo, ki je bila gle-de na krivino v veliki zažali. Z angleško vlado smo si pre-prijeli v Nemčijo, ki je bila gle-de na krivino v veliki zažali.

Španci so v resnici iz Tan-gerja svojega Maroka in iz sa-me Španije izgnali Nemce, za-padeli nemške konzulate, iz-pustili italijanske trgovske ladje ter odpoklicali z vzhoda svoje čete. Sprva smo dajali Nemcem 20 ton volframa, malo kasneje pa je Španija ukinila vsak izvoz volframa v Nemčijo. Španija je prešla za to od nas petroleje.

Tako smo dosegli, da je osta-la Španija nevtralna, naši pro-pagandi dale vsa svoboda, na tisoče civilnim vojaškim begun-cem je dovolila prehod po svojem ozemlju; tako je bil skozi Španijo nič manj kot 25 tisoč Francozov na Afriško bojišče v Tunisu in najmanj 1000 ravnateljskih letalcev, ki so po-bežili čez Pireneje iz nem-škega ujetništva, se je zatekel v Gibraltar. V Madridu se je nastanila francoska afriška mi-sija, s čemer je zatemo delo-vanje poslanstva višjeviske vlade.

Važno je tudi, da Španci strateškega materiala niso več dobavljali osim državam, ame-riškim civilnim letalom so do-pustili, da so pristajali za španskem ozemlju. Naša infor-mativna služba je v Španiji je smela v priiskom delovati v ko-rist Francije in končno. Angle-ži so prejimali še naprej po-trebna živila.

Iz Hultovega opisa razvili-mo, da so gledali Američani na Španijo vedno drugače kot Angliji. Podobno je sedaj, vendar s spremembo, da so ZDA pri priiskom praktične-realne politike kongresa in ge-neralov, ki vidijo v Španiji

ugodna oporišča. Vel. Britani-ja pa se glede na socialistič-no vlado drži bolj doktrine in se neče družiti z reaktivnim režimom Franco.

Acheson je odkrito povedal, da je Španija za obrambo Ev-rope strateško važna in da so ZDA začele z tej pogajanja o tem, če je vojna prispevali k obrambi Zapada. Razumemo, tako je nadaljeval Acheson, po-misleke francoske in angleške vlade, vendar nam gre k to, da bomo v primeru napada Ev-rope branili in ne šele osvo-bovali.

V zadnjem času so laburisti

popustili in so v OZN glasova-li za obnovo diplomatskih stikov s Španijo ter so verje-to tudi za njen sprejem v OZN.

Tudi »Times« priporoča vlad-i naj celotno špansko vpraš-anje znova preuči. V zgornji zbornici pa je lord Alexander sicer dejal, da odneta vse vo-jaske prednosti, slab vtis na moralo Zapada, ki bi ga po-vzročilo sodelovanje s Fran-com, da angleško in francosko javno mnenje ne more pozabi-ti Španije iz dobe državljanske vojne, da pa Vel. Britan-ija ne nasprotuje, če hočejo re-šiti ZDA špansko vprašanje med seboj na bilateralni osnovi.

To je bilo ozdaje Shermano-vega posredovanja pri Francu. Gotovo je, da Shermanova ne-dana smrt ne bo vplivala na nadaljnji razvoj španskega pro-blema! Španija iz zapadnjaki so pred dilemo: Franco bo mo-ral eliberalizirati svoje politiko ali pa propasti. ZDA bo morale vstopiti z njim v družbo ali pa zgubiti ugodna oporišča, ki jih tako potrebuje-jo za morebitne operacije v vzhodni Sredozemlju, v bližnjem vzhodu in v Zapadni Evropi.

Dogodki v Perziji in podžavljenje Anglo iranian petrolejske družbe so nam pokazali, da Ang-leži niso dovoljno upoštevali obiljnosti in interesov doma-čega prebivalstva. Zato hočemo našim čitateljem predložiti me-tode in politiko, ki jih uveljav-ljajo ameriške petrolejske druž-be v Venezueli, kjer imajo v ro-kah 14 odst. svetovne petrolej-ske proizvodnje. Za zgled nava-jamo odnosne petrolejske druž-be »Creole Petroleum Corpora-tion« tamkajšnje države in ondootnega prebivalstva.

Družba Creole je nekakšna podružnica znamenite Standard Oil Company. Lani je družba Creol proizvajala dnevno okoli 660.000 sodov petroleja in od l. 1945 do 1949 je bila prva me-ričevalna država letno okoli 140 petrolejskih produktov. Creole ima za seboj 30 let izkustev in je vsekar pomagal dvigniti življenjski standard domačinov.

Njeni recepti za uspehe je pred-videm v tem, da je prijateljsko delila dobičke z venezuelsko vlad-o in da je ustvarila Venezueli nacionalno petrolejsko indus-trijo. Družba Creole je imela v l. 1945 v tem smislu, da domačni obstoječe industrije ne gledajo kot nekakšno tuje in vsiljeno te-lo. Poleg tega, da je imela druž-ba Creole v zadnjih petih letih 60 milijonov dolarjev letnega dobička, ki ga je razdelila med delničarje, je izplačala tudi ve-likokrat večje letno dohodeke, kot v prejšnjih letih. Družba Creole je prispevala 168 mil. dolarjev.

Vsak prislužen dolar uporabi družba Creole takole: 40 centov dala Venezuelski vladi, 21 centov izplačala za dne in plače, 15 centov razdeli med delničarje, 23 centov za raziskovanje, no-va poskusna vrtnja, kemična raziskovanja, za izgradnjo petro-lejskih čistilnic in vodov, za no-ve ceste in podobno. Razume se, da pridejo izdatki za investicije, 150 mil. dolarjev indirektno v ko-rist države in njenega gospodar-stva.

Kljub temu, da gledajo petro-lejske družbe v Venezueli pred-videm na svoje koristi, je ta de-žela v zadnjih 15 letih zelo go-spodarsko napredovala. Danes je Venezuela, ki ima komaj 5 mi-lijonov prebivalcev, za Kanado pri ameriškem izvoru in uvozu najbolj udeležena. Venezuela je v Latinski Ameriki tista država,

žefa 100, Piščanc Bernarda 100, Bole Justina 150, Piščanc Ma-rija 100, Fornazarič Angela 300, Lenardi Viktorija 50, Andolvič Alojzija 100, Bubič Albini 500, Mrakovčič Nada 1000, Tavcar Ljudevit 1000, Bucik Rafko 1200, Pipan Ma-rio 1200, Pečar Marija 300, Škulj Vladimir 1000, družina Krizman 2000, Gerđina Ivan 1000, Gabrijeleč Alojz 500, Bucik Terezijsa 500, P. D. 1000, Vlach Giuseppe 1000, Bucik Drago 2000, Turk Alojz 500, Blažina 500, Bucik Saško 300, Sedmak Ivanka in Marija 1000, Sukljan Anton 500, Fur-lan Anton 100, Hrovatin Fa-ni, 50, Dolgan Rudolf 500, Pao-li Marija 200, Bertocini Peter 50, Kralj Anton 1000, Kralj-Sv. Ivan 300, Albert Petkov-ski 1000, Karič Volčej 500, Stoifa Marija 500, Gulič An-ton 1000, Krizman Josip 400, Franc Glažer 500, Bole Marija 1000, Škerlj Alojz 100, Zajc Ludvik 100, Tesčar Peter 50, Guido Wruss 100, Jožko Turk 100, Marija Magajna 50, O. S. 1000, C. N. 500, »una Istriana« 1000, Kante Josipina 50, Turk Marija 100, Bidovec 200, Udo-viž 200, Jerič Ana 100, Nardin 50, Stoifa Milka 60, Čad Lina 50, Begunka 50, Persogija 210, Kovacki 240, Gr. Zagar 50, U-mek 50, Malček 50, Krežič 50, Magajna 50, Fabec 100, Spacal 100, Bufer Tomažič 100, Orel 50, Wutte Josipina 100, Trobec Alvin 50, Simiški Klotilde 50, Stoka Pepka 100, Vrh Ivanka 100, Čebokina Angela 300, prof. Zavrtanek Peter 100, dr. Ma-se-rah, Karič Karla 200, Karič, Karič, Roblek, Frančiška 250, Tomaž Marija 50, Kovac Olga 200, Re-bula Alojz 100, Velušček Jo-sip 50, Stoifa Marija 100, Ko-foi Kati 100, Rebulja Olga 100, Turk Marija 200, Koren Kali 100, Karič Karla 200, N.N. 100, Nigris Bruno 50, Vitez Marija 50, Ruder 80, Turk N. 200, Se-men 100, Gustinčič 200, Vitez Rafko 50, Coretti 100, Trobec I. 200, Močibob 100, Fragiaco, mo 100, Vitez Lidija 200, Vi-tez Srečko 500, Pire Stanislav 200, Rogelj Ivan 200, Fabjan Franc 200, Kosta Stanko 200, Bole Stanislav 1000, Malešnik Katarina 500, Pulgar Albin 500, Zlobec Zorka 500, Daneu Marija 500, N.N. 500, Breda Kraigher 1000, Babič Branko 2000, Colja Jožef 1500, Stegu Edvard 500, Cigoj Milan 1000, N.N. 500, Zupan Srečko 1000, Zuban Marija 500, Mikuš Ete-lanija 500, Vovk I. 50, Misku-lin I. 50, Luša Pavel 50, Luša Viktor 50, Luša Volko 50, N.N. P. 1000, pevec Komornega zbo-va 100, U. Udine 300, Vitez Milka 300, Kompanec Celestina 500, Hrešak 100, Jamšek 50, Jamšek Milena 100, Marija Svalječ Hrobat 50, Rabar Ant. 50, Cresti 100, Moderc Ana 50, Racman Anton 50, Racman Marija 50, Komar Pina 200, Gerđina Luigia 200, Svar Aloj-za 100, Rebek Marija 150, Buzzi Stana 100, Triglav Pavla 200, Pregare Angela 100, Fili-pič Rosalija 100, Kralj Rosalija 100, epke 100, Misgur Ivan 200, Komar Ivan 100, Glakac Marij 100, Purič 100, Merlak

Rudi 200, Costanzo 200, Zlobec 200, Gabrijeleč Zlatka 50, Bu-cik Alojz 50, Gasperšič Ivan-ko 100, pismonša z Grete 50, Merlak Pavla 300, družina Hrobat 300, Fakuž Ana 50, Terčon Ema 50, Zigon Fani 100, Selj Lojzka 50, Poljsak Lojzka 100, Poljsak Gigi 200, Mähne Ema 100, Jerič 100, De-klava 300, Depiero Franca 50, Furlan Anton 200, družina Perlot 200, Kaudjan Ernesta 50, Colla Alojzija 100, Rabec Ana 50, Čok Mihel-Pušarjev 500, Čok Nando-Pušarjev 500, N.N. 1000, Nadiča s Katinare 500, Savji Ivan 1000, Savji Zdenka 500, Gombač Justa 50, Udočvi Ana 150, Skapin Ma-rija in Mirko 5000, Rovtar Ago-stina 100, dr. Vrčon Franjo 1000, N.N. 1000, Milko Škrp 1000, Vinko Gruden 1000, Vin-ko Pavzin 1000, M. P. 2000, Samsa Bogo 500, Vera Udočvi 1000, Baje Josipina 1000, San-čin Ivan 200, Bavar 100, Vrh Amelija 100, Vatrovec 100, Primožič Ivan 50, Repič Anton in Marija 100, Sanci Marija 100, Pregare Melita 100, Gošič na S. 50, Renko K. 50, deset prijateljev 500, Razni pri Sv. Soboti 1100, Jurisjevič 50, Fur-lan 100, N.N. 100, Jakomin Ma-rija 200.

Iz Velikega Repnā: Guštin Rudolf 500, Purič Jožef 500, Purič Alojzija 200, Skabar Kar-ol 200, Purič Ivan 300, Guštin

Aljoz 200, Skabar Emil 200, Ravbar Stanislav 200, Škabar Stanija 300, Purič Marija 200, Guštin Marija 300, Skabar Viktor 200, Lazar Ivan 200, Krizman Ferdinand 200, Mrak Anton 200, Skabar Jožef 200, Krizman Ivana 200, Purič E-milija 200, Skabar s. štev. 200, Hmeljak Stanko 500, Škabar Ferdinand 200, Guštin Franc 250, Skabar Karel 200, Skabar s. štev. 32 300, Karič Purič 200, Purič Karel 200, Guštin Mirko 300, Guštin Kar-ol 100, Guštin Anton 100, Bar-jak 100, Škrile 50, Skabar A-lojzija 100, Skabar 100, Skabar Ant. 100, Purič 100, Hla-če 100, Skabar Josip 100, Hro-vatič Stano 100, Skabar Alojz 100, Guštin Emil 150, Skabar Aljoz 50, Skabar Josip 100, Tavrčar Marij 100, Skabar Ka-rel 100, Skabar 100, Skabar Mario 100, Purič Karel 100, Purič Mirko 150, Skabar Luč-vik 100, Ravbar Karol 100, Krizman Albin 100, Skabar 100, Skabar Josip 100, Skabar Angel 100, Grigor 100, Sla-bar Ferdinand 100, Ravbar Franc 50.

Skupaj lir 115.490

Prejšnji znesek = 4.438.273

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.763

lir 4.553.76

PRIMORSKI DNEVNIK

VREME

Sedanji mrzli in vlažni zrak nad našim področjem se počasi segreva. Vendar pa prihaja iz Anglije nov val nizkega zračnega pritiska. Vsled tega je pričakovati tudi dana nekaj krajevnih poplačitev. Vendar se bo ozračje že precej ogrelo.

Obmejni incident med Ekvadorjem in Perujem

Predsednik ekvadorske republike zahteva posredovanje Argentine, Brazilije in ZDA za rešitev obmejnih sporov med obema državama

LIMA, 11. — Po vestih iz Quita je vlada Ekvadorja uradno javila, da se peruske čete ponoči 10. avgusta in isti dan zjutraj napade ekvadorske obmejne straže. Zaenkrat niso doli v Lima se nobenih pojavnosti.

Pozneje je ministrstvo za obrambo objavilo poročilo, ki pravi, da so peruske čete iz Chimache in Victorije začele 9. avgusta zjutraj in naslednji dan streljati proti ekvadorskim postojankam v Gualingu in Morero na področju Zumbi. Obrambno ministrstvo dodaja, da nima podrobnostnih vesti.

Na ekvadorski strani računajo, da znaša število vojakov, ki je bilo udeleženo pri incidentih, okoli 100. Poročilo pravi dalje, da je ekvadorska vlada podvela varnostne ukrepe v upanju, da bo incident v prihodnjih dneh poravnal.

Področje Zumbi, kjer je prišlo do incidenta, je 160 km vzhodno od ekvadorske pokra-

Naš tedenski pregled

(Nadaljevanje s 1. strani)

vilu, stare po sestavi in programu. Začelo se je slabo: zaradi neredov med čitanjem vladne izjave in senato se je predsednik senata, škoti De Nicola, umaknil — umaknil tako temeljito, da se policija ni mogla izkazati, kje tiči užaljeni starec. Dva dni je bila Italija polnolčna — kje je naš predsednik senata? Končno se je vendar oglašil in zdijo, ko je debata o vladnem programu končana, spet predseduje senatu. Konec dober, vse dobro.

Vendar pa v Italiji ni vse dobro. De Gasperi je sicer pri vladi; pomiril je razburjene duhove v svoji stranki, kjer marsikdo preži na ministrski stolček in kjer se križja toliko zunanjih in notranjih razburjenosti. Pomirilo je demokrate, vendar tendence tako zelo spominjajo na poskus vzpostavitve klerikalnega jastva v Italiji (prof. Gedda, podpredsednik Katoliške akcije, si je o tem upal povedati preveč in pozval silno razburjenje, ki ga je moral tolažiti s celo sim. Osvetovator Romanom), in klerikale, o katerih je poslanec Magnani dejal, da ni nobena levica, ker skuša zastopati interese bogatinov in revnejših. O bogatinih pa je že enkrat povedal svoje, in to veta še prav posebej za italijanske, kajti menda nikjer na svetu ni tako poudarjena razlika med onimi, ki nimajo nič, in tistimi, ki si privoščijo vse in še več. Zanimivo polemiko o tem je objavil »New York Times«, ki je zapisal, da se z pomočjo ERP v Italiji okorišča samo nekateri, da se je splošno gospodarsko stanje morda res izboljšalo, da pa ogromna večina italijanskega ljudstva o tem nič ne ve in ne čuti.

O Trstu pa je De Gasperi dejal, da je to »kloščišče upravnosti, o katerem znanstveniki ne morejo povedati ničesar«. Po vsej priliki priznava, da se je tista hrupna iredentistična kampanja, ki ji je vlada tako vneto privlačila olja, klavirno ponorečila. Sicer pa je De Gasperi o svojem govoru dokaj prirčno potemtutaj s kominformisti, ki so mu očitali, da je zapravil Trst. Kajti kominformisti, kdor se ne ve, se danes, zlasti v Nennijevi osebi, silno brigajo za italijanske enarodne interese, ki obsegajo tudi rakiški rudnik. Trstovnjačev zadrževanje je ne huda topa.

Za to, da bi prevladala južna Italija prešli iz smrdljivih luknj v dostojna stanovanja, jim doli zemljo, doli vsemu Italijanu delo itd. — za to se danes menda nihče ne zmeči, ne kominformisti, ne demokristjani, ne fašisti.

26. Kregar je odgovoril: »Le prinesli, da ti ne bo treba vedno letati!«

Ko je Slavica izginila, je tiste nadaljeval: »Gospoda, koliko nas je? Deset! Mislim, da se lahko zanašamo drug na drugega. Ali stvar je važna, se po županu mo. rako. Ti, Aleš, ki si sediš naj bližje vrat, ti stopi ponj! Recl, njegova prisotnost je nujno potrebna, nič drugega ne reči!«

Aleš, mlad posestnik in trgovec z lesom, ki so vedeli, da malo gleda na županovo Julko, je brez govora izginil, druga gospoda pa je ubogala Kregarja, stisnili so vsi okoli mize v kotu in steklini glave.

Tomaž Iskra, klepar, si je mel roke, jih podrsal po kolenih in potem izjavil: »To smo gadje!«

Kregar je natočil kozarce. »Toda molčati, prijatelji, molčati! Vse, kar se je zmečnimo, strogo zaupno! Drugače se nam vse podere.«

ZDA ZAHTEVAJO pojasnila v Kairu

Poslanik ZDA je obiskal zunanjega ministra in ga prepričeval naj Egiptu popusti pri vprašanju svobodne plošbe po Sueskem prekopu

KAIRO, 11. — Ameriški poslanik v Egiptu, Jefferson Caffery se je danes razgovarjal z egiptovskim zunanjim ministrom Mohamedom Salah el Din pašo. Izvečelo se je, da je ameriški diplomat zahteval med tem razgovorom, naj egiptovska vlada popusti pri svojem stališču glede vprašanja plošbe po Sueskem prekopu. Caffery naj bi tudi prošil za pojasnila o nameni kairaške vladne glade anglo-egiptovskega sporazuma iz leta 1936. V Kairu bo namreč v kratkem dan zunanji minister pričakovan izjavo v parlamentu. Tudi egiptovski tisk je potrdil, da misli Salah el Din paša približno v desetih dneh odgovoriti anglo-egiptovski prijateljski pogodbi. V vladnih krogih niso hoteli niti potrditi in niti zanikati te vesti.

Boj proti kobilicam v Perziji

WASHINGTON, 11. — William Mabec, entomolog ameriškega urada za tehnično sodelovanje poroča, da je uspelo s tehnično pomočjo ameriških strokovnjakov v Perziji rešiti pred uničenjem po kobilicah na 21.200 hektarjev obdelane zemlje. Ze tri tedne potem ko je Iran zaprosil za ameriško pomoč pri pobujanju te strašne nadošle, so se znanli v Perziji ameriški strokovnjaki s potrebno opremo in s sredstvi za uračevanje kobilic. Isti strokovnjaki bodo zdaj pomagali pri pobujanju navalna kobilice, ki grozi uničiti letino v Indiji. Tudi to sodelovanje bo temeljilo na dogovoru za tehnično pomoč, ki sta ga podpisali obe državi.

Moskovska „Pravda“ se pritožuje

Pravi, da je ameriški tisk potvrdil Svernikovo poslanico in da Truman ni omenil paketa petih.

Končana je preiskava o umoru Abdulaha

ANNAM, 11. — Jordanski ministriški predsednik Tufik paša Abuhuda je javil na tiskovni konferenci, da so zaključili s preiskavo ob umoru kralja Abdulaha. Stevilni material, ki ga je zbirala preiskovalna komisija, je več dni preučevala vlada, sedaj so ga pa predali vrhovnemu sodišču. Ugotovili so, da je bilo v zarotni vpletenih 10 oseb, med katerimi bivši guverner Jeruzalema Abdulah el Tell in bivši minister Musa Achmed el Ayubi, ki sta oba v tujini.

SPORTNI DNEVNIKI

NEMŠKO MEDNARODNO PRVENSTVO V TENISU

SEDAJ ŠE Bergelin in Davidson

Med ženskimi pari prvi Avstralki Balton in Proctor

HAMBURG, 11. — Na nemškem mednarodnem tekmovalnem v tenisu sta v semifinalu Sved Bergelin in Davidson premagala svoja nasprotnika in se bosta morala zdaj srečati v finalu, ki bo dal prvaka tega tekmovalja. Lennard Bergelin je premagal danes Von Cramm (Nemčija) po zelo težkem boju z rezultati 6:8, 6:3, 10:8, 4:6, 8:6. Sven Davidson pa ni imel dosti lažjega posla z Nielsenom (Danska). To srečanje je odločil v svojo korist z naslednjimi končnimi rezultati: 6:2, 7:5, 4:6, 8:6.

V finalu ženskih parov sta zmagovali Avstralki Bon-Proctor, nad Barlett-Weiss (Argentina) s 6:1, 6:4.

III. prvenstvo Evrope v odbojki

PARIZ, 11. — Predsednik organizacijskega odbora za tretje evropsko prvenstvo v odbojki, M. Petrus je danes prišel iz Alžirja v Pariz, da dokonča priprave za srečanje, ki bo v francoski prestolnici v dneh od 15. do 23. septembra. Izločilne tekme bodo končali do 20. septembra, finale pa bo 21. septembra, finale pa naslednji dan.

Na tretje evropsko prvenstvo so se prijavile naslednje države: Bolgarija, Francija, Holandska, Italija, Jugoslavija, Poljska, Češkoslovaška, Portugalska in Belgija. Svoje sodelovalne

bodo nastopili tudi v Sarajevu

BEOGRAD, 11. — Izvedlo se je, da bo italijanska reprezentanca v boku, ki bo nastopila v Beogradu 1. septembra, imela neuradno srečanje tudi z izbranimi jugoslovanskimi boksarji v Sarajevu, dne 4. septembra.

»Kako pa!« je pritrdil dastar. »Jaz vedno pravim: Pri nas se preveč govori. Manj govoriti, več storiti — to je prava pot!«

Oglasil se je tudi brivec. »Gospoda me poznate, jaz nisem tisti, ki mnogo govori. Ako bi jaz hotel govoriti, bil bi bil z odkraja povedal, tako in tako moramo narediti, jaz sem to znal, pa nisem hotel povedati, da ne bi kdo rekel, da vedno govorim.«

Tako so besedovali v prijetnem razburjenju. Junaska ljubav domorodna jim je polnila razgreta srca in jim delala jezo. To jezo so vilo gasili, ki je vstopil župan z Alešem.

»Kaj pa je? Kaj se je zgodilo?«

»Le sedi, župani Slavica, kozarce za župana!« — in že je steklini omizje glave zopet vkupe.

Župan je poslušal in pil in čim dalj je poslušal in čim več je pil, tem bolj mu je bila stvar jasna. Rešitev, ki

MIZARSKA DELAVNICA

MIHELJ JOŽE

T R S T
Ul. Polono 3

sprejema vsakovrstna mizarška dela po ugodnih cenah

TRGOVINA

Trst, Ul. G. Vasari 10

OGLEJTE!

si naše izložbe!

TREVISANI

Dospela nam je nova pošiljka spomladanskih čevljev za ženske in moške

MUHOBORCI

NAPISAL FRAN MILČINSKI • FRIDOLIN ŽOLNA

ubojev, da si v sedanjem važnem trenutku ne nakopije neljubih zamer in razdirajočih nasprotstev. Pač pa se vsi pričujejo v prid obnovi, koristi svečano zavezujejo, da bodo do preklica po vsaki količiki zabavljivi besedi razžaljeni in bodo tožili.

3. Vsi navzoči so se zavezujejo, da si do preklica drug drugemu ne blaga ne dolga ne plačajo izlepa: vsak mora tožiti.

4. Vso škodo, ki tako nastane temu in drugemu članu odseka, poravnava občina in sicer na ta način, da nakloni potrebno svoto Olepvalnemu društvu kot izredno podporo, načelnik Kregar pa bo skrbel, da pride v prave roke.

5. O vseh teh ukrepih — jezik za zobmi! Vsi so podpisali in župan je spravil listino. Globoka ginstenost je obšla zarotnike, vstali so se gladi in že so zabučali »Mladji vojake«, da so kar šipe zabrnele v oknih. Tačas se je župan spomnil svojih uradnih dolžnosti. Ustavil je godbo kar v sredi komada in je ukazal poklicati gostilničarke.

»Polona«, je rekel, »red mora biti, jaz sem zato postavil, da zanj skrbim. Policijska ura je potekla, ti pa imaš še odprto gostilno in ne le, da jo imaš odprto, še godce imaš v gostilni. Lincece pa nobene. Tega kot župan ne smem in ne maram trpeti. Tukaj imaš li-

RADIO

Priporočajte svojim sorodnikom in znancem v tujini, naj pošiljajo darilne pakete po trdki

CITRUS

ALEKSANDER GOLJEVŠČEK
IMPORT - EXPORT

TRST, UL. TORREBIANCA 27 - TELEFON 2-44-67 - POST BOX 532

ki NAJHITREJE IN NAJKULANTNEJE izvršuje zaupana ji naročila.

Krasna darila

po ugodnih cenah naprodaj v paviljonu „DOM“ v kopališču Sv. Nikolaj

Kopalna sezona

PALACE HOTEL PORTOROŽ

Vse udobje - tekoča voda v sobah - dvorana za razne zabave - park - zmerne cene - odlična postrežba

HOTEL „PALACE“ Lit. 1650-2000
HOTEL „CENTRAL“ Lit. 1200-1400
HOTEL „HELIOS“ Lit. 1200-1400

VOŽNJA IZ TRSTA V UDOBNIH AVTOBUSIH

ZA MOREBITNA POJASNILA SE OBRNITE NA ADRIA EXPRESS, TRST, UL. F. Severo, tel. 29-243

centralnih kurjav, sanitarnih naprav ter kleparstvo

stek, ta listek je pravica za orez uro in za godbo, razum; jutri pa priditi plačat za pisarni!«

Zdaj je bila stvar v redu in »Mladji vojaki« so se brez greha zoper cesarske prestave nadaljevali.

Pa v veseljem ranjanju se niso pozabili resni naklepi. Kregar je vodil zapisnik o razžaljenih in razni »mulet« in »kmetavzi«, ki se drugače nikoli niso zmenili zanje, so se zdaj navdušeno jemali na znanje in točno beležili in Kosu in njegovima drugoma se je kaj imenitna zdelo nototarija, da je orkester vsako psovko moral pozdraviti s tusem. Do enajste ure je bilo že pet razžaljenj, podlagala petim tožbam, do polnoči jih je bilo deset: deset stavbnih kamnov za sodnijo!

Prešerna radost je prevzela vso družbo.

S prijaznim sodelovanjem kuhinjskega žentstva se je zaplesal ples z blazino. Župan je blazino v roki se je res pisal.

»Saj grem domov, ali gres z mano!« je rekla panja.

Hotela je prijeti župan pod pazduho, pa župan dvignil roko.

»Stoj! Vlačiti mirne iz gostilne, je motenje in ta in spada pod paragraf 1. Kregar, zapisi! Zena, pravim: V imenu poslušaj domov! — Ali naj pojdi domov! — Ali naj pojdi domov! — Lepa čast, te zandarji gnali županu trgati!«

Županji se je inako rilo. »Zandarji me pa ne gonili. Lahko noč ali pa bro jutro, kakor hoteli!« rekla, obrnila se in zalopnila duri.

Župan je mignil proti kuhinji in prišla je Polona, mignil je še godbi in plesu, je nadaljeval tam, kjer bil prekinjen.